

§ 208

Riktlinje för områdesutveckling

KSN-2021-00593

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** anta riktlinje för områdesutveckling enligt ärendets **bilaga 1**.

Sammanfattning

Riktlinje för områdesutveckling beskriver ett arbets sätt som tar fasta på att Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället. Riktlinjen har tagits fram utifrån erfarenheter och lärdomar från genomförd områdesutveckling Gottsunda och Valsätra, och ur kunskap om betydelsen av sektorsöverskridande samverkan för att hantera komplexa samhällsproblem.

Riktlinjen baserar sig på sju principer och utgör stöd och vägledning för de sammanhang där kommunkoncernen ser behov av ett systematiskt och samordnat långsiktigt arbete med områdesutveckling.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 maj 2021
- Bilaga 1, Riktlinje för områdesutveckling i Gottsunda/Valsätra

Yrkande

Fredrik Ahlstedt (M) yrkar, med instämmande från Jonas Segersam (KD):
att ärendet återremitteras.

Beslutsgång

Ordförande ställer först återremissyrkande mot ärendets avgörande idag och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-06-08

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2021-05-18

Diarienummer:
KSN-2021-00593

Handläggare:
Ida Wiking, Mathias Holmberg

Riktlinje för områdesutveckling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** anta riktlinje för områdesutveckling enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Riktlinje för områdesutveckling beskriver ett arbetssätt som tar fasta på att Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället. Riktlinjen har tagits fram utifrån erfarenheter och lärdomar från genomförd områdesutveckling Gottsunda och Valsätra, och ur kunskap om betydelsen av sektorsöverskridande samverkan för att hantera komplexa samhällsproblem.

Riktlinjen baserar sig på sju principer och utgör stöd och vägledning för de sammanhang där kommunkoncernen ser behov av ett systematiskt och samordnat långsiktigt arbete med områdesutveckling.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samverkan med berörda förvaltningar och bolag.

Perspektiven om barn, jämställdhet och näringsliv är viktiga delar i det sektorsöverskridande arbetet där näringslivsaktörer är viktiga samverkanspartners, liksom regionen, akademin, föreningsliv och civilsamhälle. På vilket sätt perspektiven tas om hand och integreras i utvecklingen av ett visst område utformas i framtagande av mål och uppföljning, analys samt utformning av insatser för området.

Föredragning

Uppsala kommun arbetar med att utveckla olika stadsdelar, tätorter och landsbygd för ett hållbart Uppsala. Med områdesutveckling avses här alla processer som kommunen leder och som syftar till ett definierat geografiskt områdes hållbara utveckling inom olika perspektiv.

Områdesutveckling pågår i flera områden i Uppsala kommun. Riktlinjen har tagits fram utifrån erfarenheter och lärdomar från genomförd områdesutveckling Gottsunda och Valsätra samt Gränby och Kvarngärdet, och ur kunskap om betydelsen av sektorsöverskridande samverkan för att hantera komplexa samhällsproblem.

Riktlinje för områdesutveckling beskriver ett arbetssätt som tar fasta på att Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället. Riktlinjen baserar sig på sju principer och utgör stöd och vägledning för de sammanhang där kommunkoncernen ser behov av ett systematiskt och samordnat långsiktigt arbete med områdesutveckling.

Genom att följa gemensamma principer möjliggörs en systematik, både i kommunens egen organisation och för externa aktörer att förhålla sig till. Principerna sammanfattas i de två styckena nedan.

Alla stadsdelar, tätorter och landsbygd ska ges anpassade förutsättningar för hållbar utveckling. Arbetet med områdesutveckling ska utgå från lokala behov och utmaningar samt forskning och olika former av evidens. Med gemensam analys och lärande skapas kunskap och ökad förståelse för olika perspektiv, vilket ökar möjligheten till gemensamma och välriktade insatser. Genom hela processen är invånares delaktighet och samverkan med näringsliv, civilsamhälle, akademi samt offentliga aktörer nödvändigt.

Områdesutvecklingen ska identifiera, samla och utgå från befintliga resurser. För att utveckla nya metoder och tvärspektoriella arbetssätt ska utforskande och nytänkande uppmuntras och möjliggöras. Arbetet organiseras i prioriterade teman där delaktiga aktörer samordnar kunskap, resurser, planering och genomförande av aktiviteter. Arbetet ska styras mot effekter på gemensamma målsättningar.

Förväntade effekter riktlinjen och arbetssätt som den beskriver är ökad samverkan, stärkt förmåga att hantera komplexa utmaningar samt bidra till synergier mellan olika insatser och processer i ett område.

Ekonomiska konsekvenser

Riktlinjen i sig innebär inga ekonomiska konsekvenser. Att åstadkomma förändring och nya arbetssätt genom områdesutveckling kräver olika former av resurser och dessa kan tillföras från såväl offentliga som privata finansieringsformer. Insatser inom kommunkoncernens ansvar omhändertas inom mål- och budgetprocessen, respektive nämnd eller bolagsstyrelsens ram eller särskilda beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 maj 2021
- Bilaga 1, Riktlinje för områdesutveckling i Gottsunda/Valsätra

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Hållbarhetschef

Datum:
2021-05-18

Diarienummer:
KSN-2021-00593

Riktlinje för områdesutveckling

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Principer för områdesutveckling.....	4
Behov och förutsättningar.....	4
Delaktighet och samverkan.....	4
Prioriterade teman	4
Styrning mot effekter	4
Gemensamma resurser.....	5
Utforskande arbetssätt som möjliggör innovation	5
Evidensbaserad områdesutveckling	5
Arbetssätt och modell.....	6
Ansvar.....	6
Relaterade dokument.....	6

Inledning

Uppsala kommun arbetar med att utveckla olika stadsdelar, tätorter och landsbygd för ett hållbart Uppsala. Utvecklingen sker med hög delaktighet för invånarna.

Med områdesutveckling avses här alla processer som kommunen leder och som syftar till ett definierat geografiskt områdes positiva utveckling inom olika perspektiv.

Riktlinjen utgör stöd och vägledning för de sammanhang där kommunkoncernen ser behov av ett systematiskt och samordnat långsiktigt arbete med områdesutveckling.

Riktlinjen beskriver ett tvärsektoriellt arbetssätt som samordnar uppdrag och processer med olika tidsperspektiv för ett hållbart område. Arbetssättet tar fasta på att Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.

Syfte

Riktlinjen syftar till att ge stöd och vägledning i kommunens arbete med områdesutveckling. Genom att följa gemensamma principer möjliggörs en systematik, både i kommunens egen organisation och för externa aktörer att förhålla sig till.

Riktlinjen ger vägledning för arbetssätt som skapar förutsättningar för delaktighet, lärande och utveckling i geografiskt avgränsade områden utifrån policy för hållbar utveckling, kvalitetspolicy och kommunikationspolicy. För områdesutveckling är även andra styrdokument relevanta: policy för digital transformation, policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet, riktlinje för medborgardialog och riktlinje för idéburet partnerskap (IOP).

Omfattning

Riktlinjen gäller för Uppsala kommunkoncern.

Principer för områdesutveckling

Principerna för områdesutveckling ska främja långsiktig och bred samverkan mellan olika samhällssektorer och aktörer i området. Principerna är en helhet som sammantaget utgör ett agilt arbetssätt vilket innebär att stegvis utveckla förmåga och nå effekt genom flexibla lösningar som tas fram tillsammans med invånare, näringsliv, civilsamhälle och akademi. Arbetssättet ska samla olika kompetenser, bidra till synergier mellan olika insatser och processer och utvärderas löpande för att vidareutveckla arbetssätt och organisering.

Behov och förutsättningar

Förutsättningarna i olika områden ser olika ut. Alla stadsdelar, tätorter och landsbygd ska ges anpassade förutsättningar för hållbar utveckling utifrån de behov som identifieras. Insatser kan ske i olika former och med olika intensitet i de olika områdena. Det innebär att åtgärder för utveckling måste se olika ut. Det kan i sin tur betyda att det behövs betydligt mer resurser för att nå önskad utveckling i ett område jämfört med ett annat.

Delaktighet och samverkan

De globala målen utgör grunden för samverkan som ska avgränsas och omformuleras utifrån lokala utmaningar och möjligheter. Bred förankring kring målen för samverkan i områdesutvecklingen sätts inom ramen för kommunala och nationella målbilder, samt regionens, Nordens och EU:s arbete mot Agenda 2030.

Offentlig sektor, näringsliv, civilsamhälle, akademi och invånare ska göras delaktiga i områdets utveckling. Områdesutvecklingen handlar om att göra det tillsammans. Det innebär att delaktighet sker i hela processen, från när utmaningar och behov identifieras till att söka lösningar, och genomföra aktiviteter. Genom hela processen är invånarens delaktighet och samverkan med näringsliv, civilsamhälle, akademi samt offentliga aktörer nödvändigt.

Prioriterade teman

Gemensamt ska samlat grepp om prioriterade teman tas för att nå uppsatta mål. Prioriteringar formeras löpande utifrån utmaningar, problembild och samordningsbehov och kan därför förändras under arbetets gång.

Prioriterade teman ska samordna processer inom vilka gemensamma mål på kort och lång sikt konkretiseras och där gemensam uppföljning, analys och kunskap byggs upp. De ger grund för organisering av arbetet där delaktiga aktörer samordnar kunskap, resurser, planering och genomförande av aktiviteter.

Styrning mot effekter

Det samordnade arbetet ska styra mot effekter. Att styra mot effekter ställer krav på analys och mätning för att följa hur arbetet leder till förflyttning mot uppsatta mål. Indikatorer och olika sätt att mäta effekter och framgångar tas fram för respektive mål och prioriterade teman som gör analys och lärande möjligt som integrerade delar i

arbetssättet. Med gemensam analys och lärande skapas kunskap och ökad förståelse för olika perspektiv, vilket ökar möjligheten till gemensamma och välriktade insatser.

Gemensamma resurser

För att åstadkomma förändring och söka nya arbetssätt är behovet av resurser stort. Områdesutvecklingen ska identifiera, samla och utgå från befintliga resurser. Områdesutvecklingen ska stärka förmågan att söka extern finansiering och tillgodogörande av andra resurser, till exempel genom nätverk och kompetenshöjande insatser. Fler finansieringsformer än de offentliga är nödvändiga och fler aktörer ska involveras för att öka gemensamma kapaciteteten att samla resurser.

Utforskande arbetssätt som möjliggör innovation

För att utveckla nya metoder och arbetssätt ska utforskande och nytänkande uppmuntras och möjliggöras. Ökad samverkan med fokus på ett avgränsat geografiskt område ska möjliggöra pilotprojekt och prototyper som ökar förmåga till innovation.

Behov och identifierade utmaningar ska styra var och när utforskande och innovativa arbetssätt ska utvecklas. Områdesutvecklingen ska bidra till att utvecklade metoder, arbetssätt och innovationer implementeras i verksamheterna.

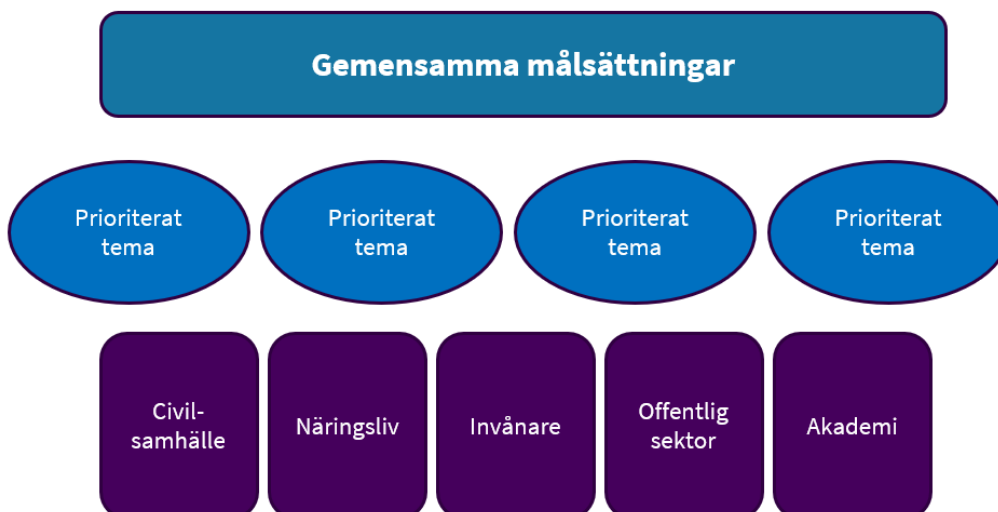
Evidensbaserad områdesutveckling

Arbetet med områdesutveckling ska utgå från lokala behov och utmaningar samt forskning och olika former av evidens. Gemensamt lärande ska omsättas i kunskapsallianser – kunskap som söks, inhämtas och tillgodogörs tillsammans av flera aktörer. Evidens från praktik i andra kommuner och samhällen tas tillvara, samtidigt som ny kunskap ska utvecklas genom utforskande i praktik i samverkan med forskning och utbildning.

Arbetsätt och modell

Områdesutveckling utifrån riktlinjens principer förutsätter bred och långsiktig samverkan mellan flera samhällssektorer. Förändring från förvaltningsövergripande samordning till tvärssektoriell samverkan innebär en förflyttning från ett arbetssätt där styrning och problemformulering är kommunens enskilda ansvar till gemensam vilja att skapa hållbara samhällen. Kommunen ska verka för att aktörer från alla sektorer är delaktiga i ett långsiktigt arbete och involveras i alla delar av processen.

En modell för hur arbetssättet kan organiseras genom bred samverkan illustreras i bilden nedan. I modellen är aktörer från fem olika sektorer delaktiga i arbetet mot gemensamma målsättningar för området. Utifrån de tematiska prioriteringarna sker samverkansarbetet och arbetsgrupper formeras utifrån behov att lösa eller samordna olika uppgifter och utmaningar.

Ansvar

Alla förvaltningar och bolag deltar i och genomför områdesutvecklingen utifrån sina ansvar enligt reglementet och bolagsordningar. Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet.

Relaterade dokument

- Policy för hållbar utveckling
- Kommunikationspolicy
- Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet
- Riktlinje för medborgardialog
- Riktlinje för idéburet partnerskap (IOP)
- Kvalitetspolicy
- Policy för digital transformation